

še prav posebno okoliška občina, Gospodarska za druga, posojilnica in naša prosveta. Prezgodaj je nas zapustil. Kdo naj se tako odločno zavzema za naše gospodarske koristi in vselej možato povdarja svoje krščansko stališče. Kdo nam bo znal tako modro svetovati in tako odkrito prijateljstvo skazovati? Tako si lahko slisal v nedeljo dne 9. t. m. po veličastnem pogrebu našega okoliškega župana in uglednega kmeta iz Sotenskega Jurija Golčmana. Po 41letnem srečnem zakonu je tudi on dozor. Vodenika mu je v 72. letu utrnila luč življenja. Na zadnji poti ga je spremlila množica ljudi, kakor jih šmarje ne vidi desetletja pri žalnem sprevodu: osnovna šola pod vodstvom svojega učitelja, šmarski in mestinjski ognjegasci, nepregledna vrsta kmetov in tržanov in vsi tukajšnji uradi. Ob odprtem grobu je slavil msgr. Vreže iz Maribora njegovo odločno krščansko prepričanje in udejstvovanje, gospod sreski načelnik dr. Kartin pa njegovo mnogoleino vestno županovanje, gospod načelnik cestnega odbora Turk se je spominjal njegovih zaslug za domačo prosveto in gospodarski napredek ter sosed Grosek iz St. Vida njegovega prijateljskega občevarja. Pevci so mu ganljivo lepo zapeli in lovci so mu skazali zadnjo čast z mnogimi strelji. Posebna zanimivost njegovega življenja je to, da je celih 47 let raznašal sodniške odloke na strahovito težkem okraju in to s čudovito natančnostjo in vztrajnostjo, ki mu je prinesla tudi kraljevo odlikovanje in je tako tvoril lepo vez med oblastjo in prebivalstvom. Zares, moža mož-besede, neumornega dela in žive vere, kakor se mu je reklo v slovo, ohranimo v hvaležnem in trajnem spominu. Počivaj v miru, blagi Jurij Golčman!

Šmarje pri Jelšah. Romarji in drugi obiskovalci našega kraja se še spominjajo razdrapanje ceste od trga navzgor mimo Gajseka in župnijskega dvorca. Če tudi je postavitev nove stanovanjske hiše naložila tržki občini težko breme, se je vendar začelo v tem letu tudi s preureditvijo te ceste, ki bo velikega pomena za olepšavo trga in za lažji prevoz. Hvala Bogu, da se prepotrebno delo že koncu približuje! Tudi našemu »Procvitu« želimo prav mnogo dobrotnikov in izdatne podpore, ker je že mnogo lepega in občeukoristnega storil ter tudi zunanje lice naše romarske cerkve temeljito preobrazil. — Te dni imajo naše dobre žene in matere svoje duhovne vaje pod spretnim vodstvom gospoda svetnika Hirscheta.

Vojnik. Fantovski odsek Katoliškega prosvetnega društva v Vojniku bo priredil v nedeljo dne 23. t. m. dramo v petih slikah: »Bele vrtnice«. K obilni udeležbi uljudno povabljeni! Bog živi!!

Sv. Marjeta pri Moškanjeth. Dne 20. okt. je narasla Pesnica ugrabila Pukšičevi družini iz Gajovec člana Jožefa. Kljub neumornemu iskanju in požrtvovalni pomoči domačih fantov ga niso mogli najti. Slučajno pa so ga našli dne 14. t. m. neki delavci, ki so bili zaposleni pri popraviljanju Pesnice. Običal je med grmčevjem v bližini mostu, ki je zgrajen pri vasi Formin čez Pesnico. V nedeljo dne 16. novembra zjutraj po rani sv. maši smo ga spremili k večnemu počitku. Ob redne molitve je opravil vlč. g. župnik svetnik Šketa, ki je ob odprtem grobu 26letnega mladence izpregovoril poučljive besede za mladino, katere so marsikateremu privabile solze v oči. Najiskrenejša zahvala vlč. gosp. svetniku Šketu, vsem šentmarjetskim, lenartskim in markovskim faranom, nato vsem gasilnim društvom in pevskega zboru; torej vsem, ki so se v tako obilnem številu udeležili pogreba in s tem izkazali svoje sožalje Pukšičevi rodbini.

Št. Pavel pri Preboldu. Naš pevski zbor ima v soboto dne 22. novembra ob osmih zvečer in v nedeljo dne 23. t. m. ob treh popoldne v Društvenem domu v Št. Pavlu pevski koncert. Prav pester spored obsega nad 20 lepih narodnih in umetnih pesmi, katere izvajajo mešan zbor, bariton-solo, mladinski in ženski zbor. Pred koncertom kratko predavanje o petju. Vsi prijatelji lepe pesmi, domačini kakor tudi sosedje, najuljudneje vabljeni. Pridite, ne bo vam žal!

Sv. Križ pri Ljutomeru. Braino društvo priredi v nedeljo dne 23. t. m. popoldne po večernicah igro »Zaklad«. Sodelujeta pevski in tamburaški zbor. Izkopanih dragocenosti bodo deležni le tisti, ki bodo navzoči.

Sv. Križ na Murskem polju. V nedeljo dne 23. t. m. ob pol 9. uri popoldne v Slomškovi dvorani občni zbor krajevne Kmetijske zveze in ustanovni občni zbor Rodovniškega društva. Pridite!

Medžimurje. Mnogoštevilni prijatelji »Slov. Gospodarja« iz Štrigove in ostalega Medžimurja prosijo kot gospodarji in vinogradniki, naj naznani »Slov. Gospodar«, da so nam dali naši vinogradi letos zopet dobro kapljico, čeprav je vremenska nesreča, toča, uničila polovico, a ponekod tudi dve tretjini vsega pridelka. Toda tudi majhna količina, pa dobra kakovost našega vina nam daje nado, da nas bodo obiskali vinski trgovci ter bodo kupili našo dobro kapljico. Krasna slika našega vinorodnega kraja je dobro poznana sosednim Slovincem, ki so radi obiskovali naše kraje vsakokrat, ko so potrebovali medžimursko štrigovsko kapljico. Nismo pa samo znani med slovenskimi brati radi našega vina, temveč poznajo nas dobro tudi madžarski in avstrijski kupci, ki so ga izvozili svoj čas mnogo kot Ljutomerčana v svoje pokrajine. Mi tukaj sicer nismo željni slave, toda dobiček je v tem, da smo vsaj lahko prodali svoj pridelek ter tako z večjim navdušenjem obdelovali drugo leto vinograde, naš glavni vir dohodkov. Danes pa preti našim vinogradnikom močna kriza radi izvoza vina, ki je silno otežkočen. Prosimo torej prijatelje »Slov. Gospodarja«, da upoštevajo naše težke prilike in namesto, da bi šli iskati vina v tuje kraje, pridejo k nam, kjer bodo gotovo sprejeti z največjo postrežnostjo. Upamo tudi, da se radi kupčije ne bodo kesali, kajti dobili bodo na izbiro dobrega in okusnega letošnjega vina ter tudi okrepujočega lanskega in predlanskega.

Novejše.

V nedeljo dne 16. novembra so se vršile volitve v parlament (sejm) na Poljskem. Poljski sejm bo po sedaj znanih rezultatih sestavljen najbrže tako le, vpoštevajoč mandate iz ostankov: blok Pilsudskega 244 (dosedaj 130), vladni socialisti 0 (10), levičarski blok 81 (154), narodni demokrati 62 (37), kršč. demok. (s skupino Korfantyja) 14 (18), Ukrajinci in Belorusi 21 (47), Židi 10 (13), Nemci 5 (19), komunisti 7 (9), — skupaj 444.

Poročilo o največji potresni nesreči.

Splošno o največji potresni nesreči.

Največji potres, ki se je sploh kedaj zgodil na zemlji, ki je bil najbolj strašen in je zahteval največ smrtnih žrtev, je bil v glavnem mestu Portugalske, v Lisabonu dne 1. novembra 1755. Dve tretjini mesta sta bili razdejani popolnoma, 30.000 oseb je bilo ob življenje. Ne prej in ne pozneje ni bilo kake večje potresne nesreče v Evropi, nego je bila omenjena. Niti izbruh Vezuva, ki je v rimskih časih zasul tri mesta: Pompeji, Herkulanum in Stabije, se ne da primerjati z lisabonsko nezgodo, ker so bila tri rimska mesta manjša ter podeželska, med tem ko je bila Lisabona eno največjih ter najbolj cvetočih mest s pol milijona pre-

bivalcev. Lisabon je bil do potresa drugo najbolj imenitno pristaniško mesto, a po nesreči nikakor ni več. Ni si opomogel od potresa do danes.

Lisabonsko nesrečo imamo opisano v pismu, katerega je naslovil neznanec na imenitnega trgovca v Strassburgu v Nemčiji in ki je bil oživilec potresnega obiska.

Pismo se glasi:

»Bilo je prvega v tem meseceu, ko sem zjutraj izpisaval račune v naši pisarni in sem bil oblečen le v hlače, nogovace ter copate; a v žepu nisem imel nobenega cvenka. Naenkrat sem čul strašno prasketanje. Tekel sem iz pisarne, da bi videl, kaj se godi. Srečno sem dosegel z drugimi dvorišče, odkoder smo videli celo mesto. Lisabona je pozidana ob morski obali v terasah, ki se razprostirajo ena nad drugo. O večni Bog! Kako grozen je bil ta pogled! Zemlja se je dvigala po več kolmcev visoko, pa zopet padala. Na vseh koncih in krajih so se podirale z nepopisnim truščem hiše ena nad drugo. Karmeličani, ki so stanovali na hribu nad nami, cerkev ter samostan, ki sta velika, sta se gugala semintja, da smo trepetali, vsak trenutek se bo sta porušila na nas, ali jih bo pa požrla zemlja z redovniki vred. Solnce je zatemnelo, da nismo videli eden drugega. Verjeli smo, da, bili smo prepričani, da je napačil sodni dan. To strašno gibanje je trajalo nad eno osminko ure; nato se je vse nekoliko pomirilo. Bežali smo, vsak v ponočni obleki, ne daleč od nas na prostoren trg, kamor smo dospeli preko porušenih hiš in mrtvih trupel. Ostali smo na trgu krog tri ure in se je tam nabralo do 40000 ljudi, nekateri samo v srajcah, drugi zopet čisto nagi; z vseh obrazov je odsevala smrt. Nešteto je bilo ranjencev, ki so klicali na pomoč božje usmiljenje in ta krik je bil nad vse pretresljiv. Prihitelo je nekoliko duhovnikov, ki so nas tolažili in nam podelili vasoljno odvezo. Vsakdo se je poslužil odveze z vnemo in z vernim srcem. Sledil je zopet potres, ki je trajal eno osminko ure. Nato je zavladal eno uro mir, dokler se ni razširila z morja vest, da je voda silno narasla in če se ne bomo odstranili, bo po nas. Pomislite, eksclenca, kako nam je tu bilo pri srcih! Vse ulice so bile zadelane s porušenimi hišami; vendar sem tvegat vse z nekaterimi prijatelji. Plezali smo preko kamenja, preko ubitih, dokler nismo dosegli, bodi zahvaljen Bog, odprtega polja. Prestal sem smrtni strah. Hvala Bogu, da me je rešil! Prvi večer po potresu krog 11. ure so izbruhnili povsod požari. Kar je preostalo od potresa, so požrli plameni. Vsa poslopja in zide, ki so še ostali, morajo razrušiti s topovi, da se ne podere preostalo na ljudi, ki razgrebajo razvaline. Tako je postalo najlepše, veliko mesto, najbolj bogato v Evropi s 500.000 prebivalci — kup kamenja. Bog se usmili te velike bede, ker smo jo zaslužili in smo kaznovani! Palača, v kateri je bilo toliko dragocenosti, je pogorela. Naša carinarna, kjer je bilo nakopičenega za milijone raznega bla-